

Jirnsumer vecht verslechtering taalpositie aan

Actie voor Friestalig Ljouwert

MARIA DEL GROSSO

JIRNSUM - Een groep inwoners van voormalig Boarnsterhim gaat de strijd aan om in hun nieuwe gemeente Leeuwarden een Friestali-ge gemeentenaam te krijgen.

Sake Janse uit Jirnsum is een van hen. Hij wil de namen van de anderen nog niet geven, maar er is volgens hem al een groep gevormd. Hun eerste speerpunt is de gemeenteraad, waar al brieven liggen met hun uitdrukkelijke wens. Mocht de raad vasthouden aan 'Leeuwarden' „dan geane wy fjierder oan't de rjochter.”

Dat laatste is volgens Janse nodig om een uitspraak te krijgen over de vraag wat zwaarder weegt: de Gemeentewet, die de raad de bevoegdheid geeft om over namen te beslissen, of het Europees Handvest voor Minderheidstalen, dat stelt dat er geen verslechtering van positie plaats mag vinden. Dat laatste geldt voor Janse; hij is overgegaan van het Friestalige Boarnsterhim naar het Nederlandstalige Leeuwarden.

Wat het zwaarst weegt, moet volgens Janse „no mar ris útiten wurde”. „Oars is dat hânfest in deade letter.” De meningen hierover lopen uiteen. Burgemeester Ferd Crone van Leeuwarden stelde eerder dat de

Gemeentewet boven het Europees Handvest gaat, de Topografyske Wurkgroep stelt dat het Europees Handvest zwaarder weegt.

Advocate Gina Kamsma, deskundig op het gebied van het Fries en staatsbestuursrecht, vindt dat Crone te kort door de bocht gaat. De Gemeentewet en de Provinciewet regelen waar taken en bevoegdheden liggen, maar zeggen niets over de invulling daarvan. Die is niet vrijblijvend. Zo hoort er een zorgvuldige afweging van belangen plaats te vinden. „Een raadslid dient dan zeker acht te slaan op het Europees Handvest.”

Lastig in dit geval is dat het Euro-

Protestgroep heeft lange weg te gaan, maar is niet kansloos

pees Handvest geen wet van de Europese Unie is. Europese wetten gaan altijd boven landelijke wetten. Het handvest valt onder het Europees Hof voor de Mensenrechten. Mocht

de protestgroep zo ver willen gaan, dan gaat dat heel veel tijd kosten, voorspelt Kamsma.

Maar het kan tot resultaat leiden. Kamsma noemt het voorbeeld van een Turkse vuilnisbelt die in 1993 ontplofte en waarbij doden vielen. De Turkse rechter achtte de overheid hier niet voor aansprakelijk, hoewel twee jaar daarvoor een rapport was verschenen over de onveiligheid van de vuilnisbelt. Een van de nabestaanden wendde zich vervolgens tot het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Dat tikte de Turkse overheid op de vingers. Die had het leven van zijn burgers moeten beschermen.